

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Marti-a, Joi-a, Sambet'a si Dominec'a, demaneti'a.

Locuinti'a Redactorului:
si
Cancelari'a Redactiunii:
e in
Strat'a Morariloru Nr. 13.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decatu numai de la corespun-
dinti regulari ai „Federatiunii“
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu intregu . . . 15 fl.

Pentru Romania:
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2
de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de an.

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
bra'le pentru fiesce care publicati-
une separatu. In Loculu deschisu
20 cr. de linia
Unu esemplariu costa 10 cr.

Invitare de prenumeratiune

la

FEDERATIUNEA

pre patrariulu IV (opt.—dec.) 1868.

Aproplandu-se inceputulu patrariulu IV (15 opt.) a. c., rogâmu de tempuriu pre p. t. doritorii de a avè acestu diurnalu, sè binevoiesca a grabi cu prenumeratiunea, pentru ca de o parte sè ne scimur orientâ in privinti'a nrului esemplarielor ce vomu avè a tipari, era de alta parte sè potemu incungiurâ ori-ce neregularitate in speduirea diurnalului. Totu-deodata rogâmu pre acci p. t. domni, cari sunt in restantia cu pretulu de prenumeratiune, si alu câroru numeru este cam marisoru, sè nu indardia a-si rafu socotele, ca sè nu ni sè mai adauga greutâtile si d'in acèsta parte.

Conditiiunile de prenumeratiune, remanu cele d'in fruntea diurnalului

Redactiunea.

Pest'a, ^{27 sept.} 1868. _{9 opt.}

Diurnetea translaitana a imperiului mai nainte austriacu se afla pre drumu, sè si-petiesca unu ministru presiedinte, câ-ci prin dimisiunarea principe-lui Auersperg ministeriulu de acolo a remasu fâra capu. Pre langa aceea cris'a ministeriala d'in Translaitani'a a devenitu cronica, si se intinde ca unu firu rosu prin tote actele guvernului, odata d'in caus'a, câ locutienintii provinciali corespundu pre sub ascunsu cu cancelariulu imperialu, si complateza cu elu in contr'a antistiloru loru; alta data era-si, ministeriulu se clatina, pentru câ acei locutieninti revolteza pre fatia, si in fine, ce e mai dorerosu pentru domni cu portofioile grase, pentru câ poporele nu voru a se supune orbisii intieptului arbitriu a unoru omeni fâra de principie, cari nu sierbescu cu fidelitate nici intereseloru domnitorului, si cu atâtu mai putien dorintiloru poporeloru. Escesele d'in Boemi'a sunt bine venite coteriei, care in totu momentulu stâ cu man'a pre sabia; ministeriulu inse i-lip-sesse curagiulu, de a consanti libertatea prin decretarea legii martiale.

Scirile d'in Spani'a suna si acum totu in favorea miscamintelor de acolo; unu emisu alu juntei provisorie ordineză moderarea tarifei de vama. Infantele Don Juan de Burbon a renunciatu in favorea fiului sèu Don Carlos la tote drepturile asupr'a coronei ispaniole; actulu respektivu e datatu d'in Parisu, 2 optovre. Mai departe avemu a constatâ, câ toti generalii partidei moderate, cari luptasera contr'a armatei liberale, au recunoscutu revolutiunea. Prin aceste amu reasumatu momintele principale d'in revolutiunea ispaniola si amu aretatu, câ prevestirile profetiloru falsi despre resbelulu civilu, la care va conduce libertatea nou inaugurata, sunt date de mintiuna.

Erâ lucru naturalu, câ dram'a d'in Spani'a si-va aflâ resunetulu si la parti'a unionistica d'in Portugali'a, si in adevèru ni se anuncia, câ in Lisabonu curseza una prochiamațiune pentru uniunea iberica sub regele portugalu Ludovicu, dar, precum se dîce, atâtu guvernulu câtu si poporulu o trateza cu indife-

rintia si dispretiu, si se afirma, câ Portugali'a aru fi remasu cu totulu neatinsa de intemplantile d'in tier'a vecina. Acèsta comitiva, pe care biroulu telegraficu a aflatu de bine a o adauge, spre a esplicâ efetulu susu numitei prochiamațiuni, o impartasim cu reserva, si vedemu intr'ins'a mai multu dorinti'a cercuriloru legitimiste, de câtu adevèrulu unei fapte. Ori-câtu de mica a fostu rol'a, ce a jucatu-o pana acum Portugali'a in concertulu europeanu, ori-câtu de abstrusa e pusetiunea acestei tierisiore, nu ne vine a crede nici pre unu momentu, câ spiritulu modernu, formatoriu de staturi, sè nu fia strabatutu si in acestu coltiu ascunsu alu Europei, candu vedemu, câ departe preste oceanu, in Americ'a, unitatea staturiloru omogene reportâ cea mai splendida victoria asupr'a egoistiloru secesiunisti.

Protestulu esreginei, ce lu-impartasim sub rubric'a noutâtiloru esterne, nu afla gratia nici la foiele guvernamentale franceze. „Etendard“ d. e. critizeza espresiunea „inaltulu meu aliatu“ si adauge: Franci'a nu pote avè aliantia cu una personalitate regesca, de la care s'au luat atributele factice ale suveranitatii. Uniculu aliatu, ce lu-potemu avè in afacerile ispaniole, este insu-si poporulu ispaniolu, reprezentatu prin guvernulu alesu de elu. Noi suntemu convinsi, câ regin'a nu cugeta, câ ospitalitatea franceza, d'in complesantia, se va face mantaua pentru planuri si fapte, cari stau in contradicere cu neutralitatea completa, ce si-a impusu-o guvernulu imperatescu fatia cu afacerile d'in Spani'a.

Revista diurnalistica.

(„Pester Lloyd“ si „Esti Lap“ despre Roman'i'a; „Hazánk“ dâ suatu sasiloru.) Foiele unguresci si nemtiesci, asemene si cele unguresci-nemtiesci-jidovesci sunt mai pline ca ori candu, de câte si mai câte scorniture despre Roman'i'a. Eca ce scrie unu corespundinte (V) alu diurnalului „Pester Lloyd“, cu dat'a Bucuresci, 1-a opt.:

„E lucru de mirare câtu de mare este agitarea de susu in josu in contr'a Ungariei. Rosetti dede toturoru diurnaleloru democratice semnalulu de a aretâ pre guvernulu d'in Pest'a, ca pre unu persecutoru sistematicu alu „Romaniloru d'in Ungari'a“, pentru a atiti in contra-i ur'a intregi natiuni romane. Indata ce cuteza cine-va, — precum cutezâ de una dfile diuariulu „Tier'a“, — a demustrâ contrariulu, câ romanii d'in Transilvani'a au mai multa libertate (ah! Rev.) decatu romanii „liberi“, clic'a ministeriale se radica cu o adevèrata turbare contr'a „tradatoriloru natiunei“, invinundu-i, câ ar' fi primitu „bani de la contele Andrassy.“ In societâtile natiunali se predica contr'a Ungariei, precum predicau pii parinti contra turciloru si saraceniloru, contr'a câror'a intreprinse Europa o espeditiune cruceata. Pentru a face pre omeni gat'a la sacrificie, se dîce, câ trebuescu arme pentru sant'a lupta contr'a inamiciloru traditiunali de d'in colo de Carpati, care lupta nu este departe. Si c'erulu secundeza la acèsta nebunia; Primatele Romaniei premerge patriotiloru sèi cu suatulu si cu fapt'a.“

„Acesta nebunle abiè ar' meritâ sè le amintesc, si d'in parte-mi n'asiu fi avutu multa placere a le acatiâ de clopotulu celu mare; inse lucrulu îe cu totulu alta forma, daca se considera *faptulu*: câ tote manevrele aceste-a se provoca prin aginti rusesci si se punu in scena la una demandare „prènalta.“ Fia dîsu odata pentru totdeun'a, câ Gortschakoff represinta suprem'a instanta politica a Romaniei, si câ Russi'a a gasitu unu rolu cu totulu deosebitu pentru tier'a lui Carolu I. Pentru a incatenâ Roman'i'a de Russi'a, ca pre Prometeu de insula, Russi'a voiesce sè fia atâtu de liberale in câtu sè dee principelui „Romaniloru“ („a toturoru Romaniloru“ dupa inscriptiunea de pre banii cei noi de auru) de neveta pre o prè stralucita principesa d'in cas'a Romanoff, si realizarea acestui planu este, care dicteza caletori'a cea mai de aproape a „Domnului Romaniloru“ la Petruburgu; Offenberg, consululu Rus-

siei si domnitorulu lui Bratianu, este forte activu pentru acèsta. Aci se plasmuescu pericole seriose pentru patri'a dv. (Ungari'a), si eu credu, câ nu ar' fi prea tempuriu a pasi d'in Pest'a cu tota energ'i'a contr'a acestoru intrige muscalesci.“

Totu pre asta corda canta si foi'a guvernamentale unguresca „Esti Lap“, sperandu, fâra indoiela, câ va face unu mare servitiu domniloru sèi. Reproducemu aci câte-va pasuri d'in nrulu 230 alu numitei foie, pentru a aretâ fratiloru nostri de d'in colo, câ dupa credinti'a guvernamentaliloru unguresci „Roman'i'a este tier'a cea mai prepadita de pre pamentu“, câ „in Bucuresci neci nu se vorbesce limb'a romana“ si câ „romanii d'in Roman'i'a sunt lipsiti si de simtiulu celu mai naturalu, de ora ce ei de locu nu se intereseza de sortea confratiloru loru.“ Unu corespundinte (—k—s.) alu numitei foie, care a scrisu pan'acum d'in Muresiu-Osiorheiu corespundintiele cele mai batjocuritorie contr'a Romaniloru, si pre care-lu veduramu in dfilele aceste-a in Pest'a, dîce adeca, câ d'in Bucuresci ar' fi scrisu cine-va unu amicu alu sèu, intre altele, si urmatoriele: „Tote-su ilusiuni si fantasie false câte am cugetatu a casa despre Roman'i'a, n'am cuvinte pentru a descrie miserabilitatea acestei tiere... Am crediutu, câ Romanii de aici se intereseza de sortea Romaniloru d'in Transilvani'a, dara m'am insielatu. Pre omenii de aici numai banii i intereseza, si nu e mirare, câ-ci mai toti sunt de origine straina; ei imbraca masca de romani, ajungu in oficie si la putere, si apoi sè vedi ce romani sunt, unii dorescu de domnu pre turcu, altii pre muscalu!!... In toti Bucurescii nu afli o firma romanesca, — pre o promenada publica audi limb'a franceza, nemtiesca ba chiaru si cea unguresca, numai limb'a romanesca nu.“ etc. etc.

Correspundintele foiei „Esti Lap“, dîce câ a citatu câte a citatu, pentru acci teneri romani, cari si-facu nu sciu ce ilusiuni despre Roman'i'a, si inchiaie afirmandu „câ dupa legile de la 1848 si 1867 ori cine pote aflâ mai multa libertate si fericire in Ungari'a de câtu in Roman'i'a.“ La ast'a i observâmu dlui (—k—s.) sè-si pastreze suaturile pentru conatiunali sèi. Noi cunoscemu legile la cari se provoca dsa si scimur prea bine câtu de dulce (!) este libertatea unguresca. Intr'ace'a sè nu alunecce nece unu unguru la credinti'a, câ pentru câ in Roman'i'a domnesce intr'adeveru libertatea, noi, romanii cesti de d'in coce, am fi buni bucuosi a ne luâ cu totii catrafusele si a grabi la ei. Nu nice de câtu; n'aiba tema dlu (—k—s.) si cei de panur'a dsale; nu vomu parasî noi pamentulu aperatu si ingrasiatu cu sangele stramosiloru nostri, — pentru câ este alu nostru. Legile unguresci sunt petrunse intr'adeveru de spiretulu libertatii, inse numai in favorulu unguriloru; câ-ci ele declara in primii §§. de unguri pre tote natiunile d'in Ungari'a; câ-ci ele nu cunoscu de câtu unguri si limba unguresca in Ungari'a, si asiè ori ce libertati si drepturi ar' garantâ acele legi, ele sunt ilusorie pentru natiunile neunguresci. Aci e bub'a. Pentru ast'a inse vomu remanè noi in tier'a nostra, pre pamentulu nostru, si vomu continuâ lupt'a drepta pentru recunoscerea drepturiloru nostre.

Dara sè trecemu la altu obiectu. Nu numai noi suntemu norocosi a fi intempinati cu sfaturi binevoitorie (?) d'in partea unguriloru, ci accesti-a, sciindu impartî suaturi la tota lumea numai sie-si nu, si-areta marea loru bunavointia si fatia cu sasi d'in Transilvani'a, câror'a nu li vine, si dieu, neci nu li pote veni la socotela a suflâ intr'unu cornu cu ungurii.

Eca cum se adreseza câtra sasi cutare L. Rethi, in foi'a unguresca „Hazánk“ nrulu 221:

„Sasi betrani d'in Transilvani'a facu opusetiune cumplita contr'a despusetiuniloru guvernului ungurescu, contr'a comitelui provisoriu denumitu de guvernulu ungurescu.

„In sè-ne acèsta este o petrecere nevinovata, câ-ci mai departe de cuventu si scrisore nu se estinde. La adunarea d'in Sabiu, care se numesce comunitate, peroreza si stilizeza fratii sasi, er' apoi mergandu a casa devinu era-si cetateni pacinici: respundu darea cu puntualitate, se infatîsieza inaintea comisiunei recrutatorie si dau finantiloru vama.

„Foculu aprinsu de majoritatea comunitatii sa-

secesi este celu multu focu de paie, a cărui para nu orbesce, nu strica nimic'a si dispare curendu, — deci lasa sê se joce mai departe, pentru ce sê li strici pretrecerea?

„Inse dupa ce este datena vechia, ca sê lovesci pe pruncu preste degete, daca ambla cu focu pri'ntre materialu aprindîtosu, — d'in acêst'a cauza simpla ne vomu ocupâ in acestu articolu de fratii sasi, cari in comunitatea de la Sabiiu sunt in majoritate.

„Preste totu loculu se scieâ pan'acum, câ poporul circumpectu, intre tote impregiurârile, intorce manteu'a dupa ventu; areta fatia voiosa celui-a ce tiene bat'a in mana, si-si pleca spatele asiè, ca sê nu capete loviture nici d'intr'o parte.

Ce s'a facutu cu acêst'a insusîre? Ca si candu ar' fi uitat'o cu totulu sasi, cari facu majoritatea in comunitatea de la Sabiiu! Ca si candu ar' vrè a-si aprinde cas'a a supr'a loru! sêu dora numai ei sê nu scia, câtu de aprindietiosu materialu este gramaditu in Bucuresci, in Blasiu, si la costele loru pretutindenea, chiaru si in Sabiiu? — Intr'adeveru daca s'ar' escâ focu fâra de veste, mai antâiu voi, sasiloru, atî arde in elu!

„Cugeta t'ati ce faceti, sêu numai daten'a ve silesce sê faceti opositiune contr'a ungurului, precum faceati opusetiune in glorios'a epoca a germanisarei? Candu domniau Bach si Schmerling si picâ mann'a d'in Vien'a : atunci erâ lucru cu intieptiune si demnu de voi, a parasî pre bietulu unguuru suferitoriu, si a ve ascunde de tote venturile in cas'a cea calla a poterei.

„Dara Bach si Schmerling nu voru mai fi domni d'in colo de delulu craiului, nice successorii loru. Astor'a li-a cantatu aghiosulu santulu Davidu Bismarck, la Sadov'a. Alta alegere nu este, de câtu sêu Andrâssy sêu principele Carolu, cu acestu d'in urma cosaci cu canciuca si Siberi'a frigurosa. Place-vi?

„Cu multu mai delicatu si-a crescutu sasulu pruncii, de câtu sê nu li strice sanetatea aerulu muscalescu. Pentru care s'a datatu acolo si nu cunosece altu aeru, pote fi bine; inse pre fratii sasi i-au prè desmierdatu d'in Vien'a, Pest'a si Clusiu, si o aseme ne schimbare ar' aduce pericolu de morte pentru ei.

„D'in Pest'a sufla ventu linu, cu caldur'a libertatei; person'a si averea vostra o scutescu legile; pentru inaintarea vostra materiale, vi se cladescu câli ferate, un'a câtra Sabiiu, cecalalta de la Clusiu câtra Brasiovu; fiii vostri siedu aici in legelatiunea comune, si dieu, li se areta multa consideratiune, daca amintescu de un'a ori de alta dorintia justa a natiunei sasesci. Pentru guvernarea vostra inca n'a tramesu ministeriulu unguurescu ce-va potentatu neindatenatu, alu cărui nume sê vi fia greu a-lu inve-

tiâ, ci a tramesu comite, oficialu natiunale; n'a facutu neci acê'a, sê aplice strainu sêu celu putienu unguuru in acestu oficiu, ci v'a tramisu unu confrate de alu vostru, care a crescutu si s'a desvoltatu intre voi. Altmintrea au facutu la tempulu sêu aliatii vostri cu noi; nu poteâm esprime nice numele Marieloru si Escelentieloru sale, cari ni le tramiteau d'in Vien'a ca sê ne fericisca!

„Ce pote fi superarea vostra? Daca vei continuâ a pune piecede organizarei, usioru vomu cugetâ, câ guvernulu unguurescu a smintitu forte tare, candu a inceputu a ve tratâ cu frumos'a si cu tota ecuitatea.

„Cestiunea este curata si limpede urmatori'a :

„Trebue-vi aliantia unguuresca cu cea mai mare libertate cetatienescă si cu indreptatîre egale, sêu vi trebue principele Carolu cu casaci cu canciuca si cu Siberi'a frigurosa?“

Cu aceste cuvinte si-inchiae „Hazánk“ suatulu parintiescu, ce adreazeza sasiloru, mai strigandu-li in fine: „Sê fia cercuspecti!“

D'in cele citate pan' aci vedemu, cum foiele unguuresci preste totu, lucra d'in respoteri si cu tote armele possibili, pentru câ de o parte sê sternesca in romanii de aici, daca nu chiar' ura, celu putienu unu despretiu ore care, fatia cu Romani'a, — era de alta parte sê indulesca atâtu pre romani câtu si pre sasi pentru trebile unguuresci tragandu-li, cum ai dîce, una sfora de miere prin gur'a. Necasulu inse este, câ fratii unguuri au intardiatu tare cu astu-feliu de planuri. — Cu cuviute dulci nu voru mai portâ ei pre nimene de nasu. — Lucrati, domniloru, cari sciti da suaturi ca cele de susu, colucrati pentru ca drepturile natiuniloru, cari compunu Ungari'a sê fia necunoscute in fapta; lucrati pentru ca dreptulu de autonomi'a Transilvaniei sê fia respectatu si justele pretinsiiuni a le natiunei romane impenite, si atunci ne vomu intielege, atunci avemu firma convingere, câ atâtu o tiera câtu si cecalalta va prosperâ, poterile i se voru atâuge, si poporele indestulte in intru voru fi unu muru, de care se voru sferimâ tote armele inimicului, fia facute dupa ori ce modelu. Dara pena candu constitutiunea vostra este schisivu numai pentru voi, pentru unguuri; pana candu romanulu, sasulu sêu serbulu se pote bucurâ de ori care dreptu sêu libertate numai pre langa sacrificiulu natiunalei sale, numai lapelandu-se de maica sa, — pan' atunci tote espeptatoriunile vostre sunt desierte! Ne cunoscemu pre noi si pre ai nostri si ve cunoscemu si pre voi.

Congresulu natiunale basericescu romanu.

Siedinti'a a IV-a d'in 1 octobru a. c.

Borlea: Onoratu Congresu! Io cunosceti si velu unu periclu forte mare, care amenintia cu intregie drepturile si autonomi'a noastra, atâtu in beserica câtu si in scole si acestu periclu e, câ de-si in articulu de lege IX. §. 3. alinea ultima, ni este garantata prin lege santiunata de monarculu, câ congresulu are dreptu a-si organizâ si regulâ tote trebile bisericesci si scolarie; totu-si baronulu Eötvös ministru de culte alu Ungariei, a depusu pre mes'a dietei d'in Pest'a unu articlu de lege pentru organizarea scoleloru, care inainte de asta cu 4 lune s'a simpartitu intre deputati, si precumu sum informatu, acum stâ sub pertractare in diet'a de la Pest'a; — multe dispusetiuni — cuprinse in acelu articlu de lege taia si vatema afundu autonomi'a noastra besericesca. Dreptu aceea mi-ieu voia a propune, ca in contra acestui articlu de lege vatematoriu pentru noi si autonomi'a noastra besericesca, totu-odata si ne treptu, sê se faca l. d'in congresu unu memorandu câtra diet'a d'in Pest'a, unde chiaru acumu se pertracteaza acestu obiectu.

2. Unu protestu câtra ministeriu, care a posu pre mes'a dietei unu astfeliu de proiectu de lege vatematoriu, dîcu prote-tu, — câ-ci asiè cugetu, câaru fi fostu cu cale, ca sê nu dîcu datorintia, ca ministeriulu inainte de a pune astfeliu de proiectu de lege pre mes'a dietei, care atinge confessiunile, mai inainte aru fi trebuitu sê-lu comunice cu capii bisericii noastre.

3. O rugare umilita câtra Maiestate, ca nici candu sê nu sanctiuneze o ast-feliu de lege vatematoria si daunosa bisericii si natiunei nostre, — si in fine sê se aduca unu conclusu, prin care in casu, de s'ar' propune unu altu asemena proiectu de lege, candu congresulu n'ar fi in sesiune, parintele metropolitulu cu domni episcopi d'impreuna, basati pe acestu conclusu, presentandu-se inaintea tronului, sê faca toti pasii necesari si possibili, ca sê impedece asemeni periclu.

Macelariu e de parere, câ sê se faca numai o rugare câtra Maiestatea Sa.

Propunerea se pune la ordinea dîlei.

Ca membri ai unei comisiunei pentru elaborarea procedurii in privint'a afaceriloru divortiale si disciplinare se propunu: Hania, Borcea, Galu, Mariencescu, Ioanescu, Vasilieviciu, Atanasieviciu, Ioanovicu Atanasie, Mangiuca (se primescu).

Badila presenteaza congresului dreptu materialu pentru lucrârile comisiunei susu memorate unu

F O I S I O R A .

Geniulu natiunii.

Erâ o lupta mare . . .

O lupta ce decurse cu multa inversiunare.
Doi inimici puternici dedura pieptu cu pieptu,
Luptandu fâra crutiare, lovindu in sinu dreptu.
Cumplit'a loru navala facea sê se uimesca,
Sê tremure de groza fiinti'a pamentesca;
Si lupt'a loru grozava impluse de fiori
Pe bietii morituri, —
Câ-ci d'insii de multi secolu traiau in dusimania,
Nu cunoseau ei mila, nu nici marinimia;
Luptau fâra 'necetare si er' urmâu luptandu,
Si lupta si acuma, nu inceta ei nici candu.

Acesti dusimani de morte sunt: Dieulu peritiunii
Si geniulu natiunii.

De mii de ani ei lupta, se frangu, se batu, s' omoru,
Dar' geniulu natiunii e totu invingatoriu;
De mii de ani ei lupta,
Da 'n ori si care lupta
Natiunea mea reporta triumfu inaltiatoriu,
Si cresce si 'nflorose ca spiculu granelorlu;
De mii de ani contrarii ne frangu fâra de mila,
Lovirea loru amara e cruda si ostila, —
Dar' n'a peri romanulu, eternu va totu trai;
Câ-ci are unu geniulu candidu, ce totu l'a ocroti.

Erâ o lupta mare . . .

Si dieulu peritiunii, in crud'a sa turbare,
Erâ aci aproape sê iessa invingatoriu;
Er' geniulu natiunii statea suferitoriu,
Si ochii lui se 'mplura d'amare lacrimelè,
Si faci'a-i imbracase o grea si negra gele,
Dar totu luptâ si-atunce cu focu si resolutu,
Câ-ci n'a peritu vr'odata pe cine-a sustienutu.
Si ce minune mare si fâra de parchia!
Câ-ci nu se stinse inca sementi'a cea stravechia.
Venise o lupoaica, cu lapte de alu ei
Nutra cu indurare pe cei doi mitutei;
Si d'insii mari crescura si mandru se 'naltiaru,

Facura o cetate mai mare câtu o tiera,
Si geniulu natiunii i aperâ mereu,
Pe unulu lu facuse indata semidieu,
Si spuse cu mandria, câ ginte ce maretia,
Ce de la dieu descinde, nu piere 'n négra cotia,
Si n'a peritu natiunea, si bratiulu ei nervosu
Sfarmâ ce-i stete 'n cale, dermâ indata josu;
Si n'a peritu natiunea, poterea ei cea mare
Crescea fâra 'necetare,
Luptâ cu barbatia, luptâ cu focu, luptâ,
Si cuceri o lume cu spad'a 'n man'a sa,
Si-atunci o lume 'ntrega vorbiea cu admirare
De bratiulu sêu potinte, de vitejia-i mare,
Si sorele pe ceriuri in diori candu resariea,
Diaria pamentulu d'insei si 'ntrinsulu apunea;
Si domnitori puternici, natiuni cu superbia
I se 'nchinau cu fala, cu multa bucuria, —
Simtieau in pieptu placere potendu-o premari,
Simtieau o fericire potendu-i a servî.
O, mare-a fostu atunce natiunea cea stravechia,
Dar fi va, fi, mai mare, câtu n'a avè parchia!
Trecura secolu, secolu. Ah, inse ce diarimu!
Perira tote, tote, si nimbulu celu sublimu.
Natiunea mare, brava, notâ in desfrenare,
Se teraiâ molaticu in nepasare mare;
Pe bratiulu voluptâtii stingea cu focu nebunu
Facî'a naintarii si-a totu ce este bunu,
Si fiii tari ca stanc'a se fecera femei,
Si leii cei potornici se prefacura miei.
Er' geniulu natiunii, privindu caderea mare,
Vediendu ucisu moralulu, erupsu 'n indignare;
Priviea cu intristare, cum creatiunea sa
Mereu se miciorâ,
Si-aceia ce odata o lume ocupara,
Plateau tributulu ca selavii la ginte ce barbaru.
Atât'a umilire alu unui bravu poporu
Pe geniulu natiunii lu face 'nduratoriu,
Si er' s'avena 'n lupta, d'in somnu pe toti descepta,
Sê merge 'n batalia, sê lupte lupta drepta;
Si éta câ de odata se scola miei si mari
S'atace pe barbari;
Si éta câ de-odata reinviâ 'n natiune
Triumfele maretie, bravurele strabune;
Cu totii se facura eroi, precum au fostu,

Si lasii in natiune n'avura adapostu.

Plecaru toti cu totii, cu bratie mari si crunte,
Facura o minune, pe riulu mare-o punte,
Ruin'a puntii grele vorbesce pana adi
De-eroii cei viteadi.
Trecura riulu mare, descinsera la lupta,
La lupta multu grozava, intocmai cum se lupta
Pe campurile 'ntinse unu tigru cu unu leu,
Cum lupta o natiune lovita 'n simtiulu sêu;
Si lupt'a fû cumplita, si lupt'a fû amara,
Si candu se ostenira, de nou se apucara,
Si lupt'a fû grozava, — trecura patru ani
Candu geniulu natiunii invinse pe dusimani.
Barbarii toti perira, in lupta sangerara,
Si bravii ocupara a loru desierta tiera,
Si tier'a ocupata lasara filorlu,
Si ei voru aperâ-o, câ-ci tier'a e a loru.

Si er' urmara secolu de lupte mari, strabune,
Si steu'a fericirii apuse 'n peritiune,
Si noptea suferintiei intinse volulu sêu
Si-acoperi in ment'a-i poporulu semidieu,
Domnieâ intunecime, ah, inse colo éta
O stéua radiosa mi se ivi indata,
Si stéu'a respandise lumina 'n sinu si pieptu,
Natiunea-i dîse „mare“ cu stima si respectu;
Dar si lumin'a ast'a cu radie dulci sublime,
Se stinse la Sucev'a, lasandu intunecime.

Si éra-si fû 'ntunericu, o nopte lunga, grea,
Si dieulu peritiunii acusi se premarcâ.
Da 'n asta nopte lunga o singura lumina
Si-reversâ splendorea tardâ, dar senina,
Lumin'a se aprinse 'n Calugareni frumosu,
Dar man'a asarina o stinse 'n Turd'a josu.

Si éra-si fû 'ntunericu, o nopte 'ngrozitoare,
Nu mai erâ sperantia sê se ivesca unu sore;
Dorerea agoniei ardea, stingea amaru,
Si ori ce ajutorintia pareu, câ-o insedaru.
Dar' o natiune brava, cu simtiu de libertate,
Prin ori ce vijelie si viscolu mari strabate;
Nu piore nici odata, eternu ea va trai,
Câ-ci are unu geniulu candidu ce totu o-'a ocroti;

laboratu de trei divortiale disciplinare, *) (se prezintă la comisiunea).

Tin cu propune alegerea unei comisii, spre a examina proiectul pentru regularea scolelor.

Presedintele face intrebare, d'in câti membri este comisiunea? (voci: d'in 9 membri!)

Se propun dd. dep. Glodariu, Ionescu, Gaetanu, Borlea, Babesiu, Romanu, Manguic'a, Ianculescu, Macelariu (se primescu).

Cu aceste-a sedinti'a se inchide, fâra de a se pute defige diu'a pentru sedinti'a viitoria atermandu rest'a de la comisiunea bugetaria.

Sedinti'a a V se tienù in 21 sept. (3 oct.) a. c. s'au ceteri protocolulu si cu unele modificâri se auzicâ.

Presedintele aduce la cunoscinti'a congresului telegramulu inatului ministerii de cultu, in intielelele carui'a Maiestatea Sa ces. reg. prin otariu Sa pre inalta dto 1 octovre a. c. a binevoitu prelatiosu, a dispune, ca fondurile archidiecesei gr. or. s'au administratu pana acum prin organele statuti, s'au se predee acestei archidiecesei si de acum'a înainte pre bas'a autonomiei sale besericesci s'au le admistrezze in sa-si.

Comisiunea bugetaria, substerne prin referentulu ei Filipescu elaboratulu s'au despre satoricrea bugetulu congresulu si face propunerea:

1) ca diurnele deputatiloru, incependu de la luna'a prezentare si pana la inchiairea sedintieloru s'au statorosca cu 4 fl.;

2) spesele de calatoria s'au se socotesca 1 fl. de milu;

3) pentru biroulu congresulu s'au se prelininceze 1000 fl., cari tote socotindu-le pre 20 d'ile, bugetulu intregu aru face 13,534. De ore-ce inse pana acum in incur-u cu totulu 7,710, restanti'a de 6,824 fl., aru fi de a se incasa in modulu intrebuintiatu in fiare diecesca.

Presedintele descopre congresulu, câ tipariturile necesarie le va face tipografi'a archidieceसाना gatisu, asiâ cele 500 fl. s'au se sterga.

Moldovanu face in scrisu urmatori'a

Propunere

in treb'a edarei cârtiloru bisericesci cu litere stramosesce latine, precum si introducerea loru la corporatiunile judiciare si aminstratiunale in tote afacerile si corespundintiele.

In consideratiune, câ beserie'a nostra gr. or.

*) Compusu de multa de repausatulu advocatu Vasiliu Ionescu, cunoscutu la romani prin „Cartoa patimeloru, Ardu” etc.

Câ-ci simtiulu libertâti-e sementi'a acea, d'in care Unu cedru naltu ros are.

Si candu periculu grosnicu amenintiâ mai greu,

Sementi'a libertâti produse fruptulu s'au,

Si bratiile nervose grozavu incatusiate

Ardeau de libertate,

Si dorulu libertâti nascu de locu minuni

Si insufâ tarla n betrani, barbati si juni;

D'in lantiulu servituti, si d'in catusie grele

Facura arme, spade, taiandu cumplitu cu ele;

Si lupt'a se incinse la munti si pe campii

Lovindu pe mii si mii, —

Si lupt'a se incinse, curgea fara nctare,

Tiranii se n'grozira de n'vingerea cea mare.

Dar candu erâ s'au urme triumfulu multu doritu,

Tradarea cea infama facu de locu finitu,

Si cei ce aredicara stindardulu libertâti,

Cadiura jertfa cruda toti ai crudelitâti,

Si cu dorere mare, si cu tortura, chinu,

In rote sfaramara alu loru ardinte sinu.

Si dieulu peritiunii ridea cu bucuria,

Credindu, câ mperati'a-i indata va s'au via;

Èr' geniulu natiunii plecandu-si fruntea sa

De-unu venitoriu fericite moreu se cugetâ:

„In vanu ori ce n'ncercare,

Poporulu meu se stinge, trairdu in desbinare.

In desbinare d'insulu s'au stinge, va perî,

Unitu in simtiu si cugetu eternu elu va traî!”

„Si geniulu unesco pe doue surori scumpe,

Si legatur'a scumpa neci candu nu se va rumpo;

Mereu s'au intari,

C'a loru surori cu ele de nou se voru uni.”

Si-atunci, atunci, o Domne, natiunea cea stravechia

Va fi marita era, câtu n'a avè parechia,

Si n'a perî d'in lume, eternu ea va traî,

Câ-ci are-unu geniulu candidu, ce totu o-a ocroti. *)

Isifu Vulcanu.

*) Acêsta poesia s'au cetitu de autoriulu ei in adun. gen. Asoc. tran. tienuta la Gherla. In publicatiunea presinta se s'au adausu câte va s'ruvi, cari in adunare nu s'au ce-Red.

in tempurile cele mai viforose si prigonirile fatale amesuratu chiamarei sale sante a fostu scutul si asediamentulu natiunalitâti romane;

In consideratiune, câ literatur'a limbei nostre natiunale in impregiurârile de fatia n'are altu terenu, unde s'au se desvolte progresulu si s'au se ajunga scopulu, de câtu terenulu besericescu si scolariu;

In consideratiune, câ sinodulu episcopescu are detorintia, a grigi pentru tiparirea cârtiloru bisericesci, precum si a celoru simbolice scolarie, ca s'au se nu fia lipsa de ele pre la beserice si scole:

Subscrisulu spre aducere la concludu substerne onoratulu congresu metropolitanu urmatori'a propunere.

1. Tote cârtile besericesci si scolarie de acum inainte edande, s'au se tiparesca numai cu litere stramosiesci romane, prin urmare si studiile dictate in institutele clericale si teologicesci, numai cu litere s'au se scria.

2. Tote cauzele, ce vinu inainte pre la corporatiunile administrative si judiciare, numai in limb'a romana scrise cu litere stramosiesci s'au se primesca si intocmesca, asisderea si tote corespundintiele oficiose numai cu litere s'au se scria.

Pentru efeptuirea acestui concludu sunt respunditorie corporatiunile respective administratiunale si judiciare.

Sabiuu, 21 sept. 1868 c. v.

Ioanu Moldovanu,
deputatu.

Acêsta se decide a se dà in tipariu si a se impartî intru membri. Ne mai fiindu alte de desbatutu sedinti'a se inchaia.

Bugetulu anului 1869.

(Fine.)

Scopuri pentru studie.

Inspectiunile generale ale cercuriloru scolarie	27,400 fl.
Pentru sustinerea si ajutorarea institutelu de invetiamentu	251,300 „
Stipendie si alte spese pentru instructiune	60,300 „
Sum'a:	339,000 „
Sum'a rotunda:	339,000 fl.

Inspectiunile generale ale cercuriloru scolarie.

Salariile oficialiloru	19,000 fl
Lefele sierbitoriloru	600 „
Arend'a casei	1,800 „
Recerintie pentru oficiu si cancelarie, spese de caletoria si pausialu de diurne	3,880 „
Remuneratiuni si ajutorie	620 „
Spese eventuale	1,500 „
Sum'a:	27,400 fl.

Sustinerea si ajutorarea institutelu de invetiamentu.

Subventiunea universitâti	50,000 „
Politehniculu iosefinu d'in Bud'a	50,000 „
Recerintie pentru cancelaria, remuneratiuni, recerintie teoretice si practice, materialu de focu, conservarea edificieloru, spese de caletoria	60,059 „
Pentru museulu industrialu, ce se va infintiâ in Pest'a	20,000 „
Ajutoriu pentru infintiarea unei sale anatomice in spitalulu lui Rochu	4,000 „
Pentru sustinerea institutulu domnisioreloru anglesce, si pentru institutulu loru de invetiamentu	4,000 „
Subventiune scolei reale superioare d'in Pojunu	4,000 „
Scol'a reala inferioara d'in Cremnitiu	4,500 „
Scol'a reala inferioara d'in Leacovi'a	13,530 „
Gimnasiulu serbescu d'in Neoplant'a	7,000 „
Academi'a de dreptu d'in Sibiuu	16,490 „
Academi'a de dreptu d'in Clusiu	13,780 „
Institutulu medicu-chirurgicu d'in Clusiu	19,360 „
Gimnasiulu de statu d'in Sibiuu.	19,631 „
Scol'a reala inferioara d'in Gyergyó-Szt-Miklos	2,710 „
Instructiunea mosieloru d'in Sibiuu	621 „
Scol'a elementaria gr.-cat. d'in Lapusiu ungu.	2,250 „
Gimnasiulu gr.-or. d'in Brasiovu	4,000 „
Scol'a reala superioara d'in Sibiuu	5,000 „
Sum'a:	251,331 fl.
Sum'a rotunda:	251,300 „

Stipendie si alte spese pentru studie.

Stipendie de caletoria pentru universitâti, academie de dreptu, politehnicu, gimnasie, candidati de profesura

15,000 fl.

Pentru sustinerea a trei elevi d'in Banatu in teresianulu c. r.	5,725 fl.
Recerintiele oficiulu si ale cancelariei comisiunei pentru esaminele de statu	800 „
Subventiunea casei orfaniloru d'in Sibiuu	12,650 „
Pentru invetiatoriulu desemnulu la scol'a elementaria d'in Clusiu	315 „
Ajutorarea fondulu elementariu	10,045 „
„ „ de stipendie	246 „
„ „ studintiloru seraci	1,200 „
Premie pentru frecuentarea scoleloru	700 „
5 stipendie de ale lui Goldbergu	630 „
Desdaunarea diecimei pentru colegiulu reform. d'in Aiudu	3,545 „
Sum'a:	60,856 „
Sum'a rotunda:	60,000 „

Recerintie pentru cultur'a publica.

Recerintie.

Educatiunea poporala	400,000 „
Pentru ajutorarea institutelu natiunale si pentru inaintarea scopuriloru sciintifice	63,000 „
Sum'a:	463,000 „

Educatiunea poporala.

Inspectoratele pentru educatiunea poporala	163,540 „
Institutulu centralu de modelu pentru docintii poporali	16,710 „
Edarea foiei poporale in siese limbe	26,000 „
Stipendie, remuneratiuni si subventiuni, instituirea si ajutorarea scoleloru poporale	150,000 „
Sum'a:	400,000 „

Subventiunea diverselu institute natiunale si inaintarea scopuriloru sciintifice.

Museulu natiunale magiaru	25,051 fl.
Pentru scopuri artistice	15,000 „
„ edarea fantaneloru istoriei magiare, pentru procurâri, pentru ajutorarea artistiloru betrani distincti	14,000 „
Pentru scrutâri si comunicâri geografice	4,000 „
Pentru inmultirea bibliotecii academie sciintifice magiare	5,000 „
Sum'a:	63,051 „

Pensiuni.

Recerintie.

Directiunea centrala	8,422 „
„ generala a cercuriloru scolari	960 „
Consiliari scolari	6,645 „
Individi la institutele de invetiamentu si alte pensiuni	5,078 „
Sum'a:	21,105 „
Sum'a rotunda:	21,000 „

Acoperire.

Competintie si alte perceptiuni.

Competintie si alte perceptiuni	57,000 fl.
„ d'in partea fondulu mag. de fundatiuni la spesele contabilitâti ministeriale; asemenea d'in partea fonduriloru transilvane de fundatiuni	42,085 „
Competintie d'in fondulu de studie a opidulu Cremnitiu	3,081 „
Competintie d'in casa domesticala d'in Sibiuu	140 „
Restituiri:	
Bani de mesa de la arceiepiscopulu gr. cat. d'in Blasiu	11,112 „
Sum'a:	57,018 „
Sum'a rotunda:	57,000 „

Ministeriulu pentru cultu si instructiunea publica.

B.

Recerintie extraordinarie.

Unu edificiu pentru scol'a centrala de modelu pentru docintii poporali, si un'a scola elementaria de modelu	100,000 fl.
---	-------------

ROMANIA.

Domineca, 15 curinte, societatea academica romana a tienutu o sedintia publica si solemne in sal'a Senatulu sub presiedinti'a M. Sale Domnitoriulu, presiedinte onorariu si protectore alu societâti pentru unitatea si cultur'a limbei romane. Publicatulu celu mai alesu, corpulu profesoralu si toti

cei ce întielegu avantajele culturai, limbei și ale literelorului naționale, asistau la această mare solemnitate. În nri viitorii vomu publică discursurile ce s'au pronunțiatu de Mari'a-Sa și de dnii Laurianu, Hodosiu și V. Urechia. „Rom.“

Noutăți Straine.

ISPANIA. Situațiunea politica nu s'a schimbatu. Diurnalele nu mai scriu nimicu nece despre resbelu, nece despre pace. Tote privirile sunt îndreptate spre Spania.

Pasagiulu d'in protestulu ex-reginei Isabela, unde imperatulu Napoleonu este numitu ca aliatiulu ei, a produsu in Biarritz una impresiune neplacuta. Guverniulu Franciei voiesce să apara in ori-ce pretiu ca-si cum evenemintele d'in Spania nu l'au fi atinsu, nece chiaru in consecințele loru, si, lucru curiosu, ex-regin'a vorbesce acum in unu tonu oficiale despre raporturi de aliantia. Inse ea se va convinge preste puținu tempu — adauge „Fr. Corr.“ — despre durat'a amicetiei Tuillieriloru. Isabel'a va fi primitu pana acuma in modu confidentialu inscintiarea, că nu este consultu nece chiaru in interesulu ei, ca să petreca mai multu tempu in unu orasiu, departatu numai de câte-va ore de la Pirenei, si că Franci'a nu pote fi vetra de planuri si de conspiratiuni pentru favorulu ei. Firesce tote aceste i s'au spusu in unu tonu de compatimire.

Ex-regin'a se astepta la Rom'a, unde se pregatesce pentru ea locuintia in palatiulu Farnese.

Se scrie despre ambasadorulu ispaniolu d'in Parisu, d. Mon, că si-a oferitu servitiulu său spre dispușetiunea noului guvernulu.

Se scrie d'in Parisu, că infantale Juan de Bourbon a renunțiatu de dreptulu său la tronul in favorulu lui Carlos.

Represintantele Angliei d'in Madridu este insarcinatu, ca să dechiare presiedintelui noului guvernulu ispaniolu, că Angli'a nu se va opune in principiu la nece una combinatiune, ce ar' fi favorabile libertății depline a poporului ispaniolu, presupunendu, că atare combinatiune nu va periclită in afara relatiunilor pacifice a le țierei. Angli'a a insarcinatu in acestu întielesu pre represintantele său, fiindu convinsă, că Franci'a va primi asădere acelu-a-si punctu de vedere.

Protestulu reginei Isabel'a, adresatu către poporulu ispaniolu, e datatu d'in castelulu Pau, 30 septembrie și suna, pre cum urmeza:

Cătra spanioli!

Una conjuratiune, pre cum mai nu se afla esemplu la altu poporu alu Europei, a aruncatu Spania in terorismulu anarchiei. Trupele marine și de pre uscatu, pentru a caroru sustinere natiunea a grigitu in modu marinosu, si a caroru sierbitie le-amu remuneratu totu-de-un'a cu bucuria, aruncandu in ventu traditiuni gloriose și frangendu juramintele cele mai sante, se intorcu in contra patriei și aducu preste ea dfile de tristetia și de devastare. Provoacarea rebeliloru, ce a resunatu in sinulu Cadixului și s'a repetitu in unele provincie de un'a parte a ostei, resuna in inimile maiorității immense a ispanioliloru, ca vuetulu unui viforu, ce se apropia, și aduce in periclu interesele religiunii, principiile fundamentale ale legitimității și ale dreptului, nedependința și onorea Spaniei.

Sîrulu demnu de compatimire alu apostasiiloru faptele neloyalității necredibile, cari s'au manifestatu intr'unu tempu atâtu de scurtu, vulnerca intr'unu gradu mai mare mandri'a mea ca ispaniola de cătu vatemala demnitatea mea ca regina. — Nici inimicii cei mai aprigi ai autorității nu cugeta in visurile loru nebune, că puterea publica, care deriva d'in una origine atâtu de inalta, s'aru potè strapune, modifică seu supprime prin intervenirea fortiei brutale sub impulsulu orbu alu batalioniloru seduse!

De-si poporatiunea cetățiloru si a țierei, retragendu-se d'inaintea primei actiuni de fortia, se supune pre unu momentu jugului insurgintiloru, sentiulu publicu, lovitu in miscările sale cele mai intime și mai nobile, totu-si se va redescoperă, spre a areta lumii, că — multiamita ceriului — obscurările ratiunii și a onorei in Spania voru fi trecatorie.

Pana candu se va apropiă momentulu acestu-a, cu ca regin'a legitima a Spaniei, dupa consfatiune și ponderare serioasa, amu aflatu de bine, a caută securitatea necesaria in staturile unui aliatu inaltu, spre a lucră intre aceste grele cercustări, pre cum coresponde calității mele ca regina și detorintiloru impuse mie: a strapunc fiului meu nescirbite drepturile mele, scutite prin lege, recunoscute și jurate de natiune, și in fine comprobe prin sacrificie de 35 de ani, prin fatalități și aplecări intime.

Punendu piciorulu pre pamentu strainu, îndreptandu-mi inim'a și ochii fără intrerumpere cătra acelu pamentu, care e patri'a mea și a copiiloru mei, grabescu a espune protestulu meu francu și solemn, dechiarandu inaintea lui ddieu și a omeniloru, că

forti'a mai tare, d'inaintea carei-a me retragu, parasindu regatului meu, nu pote prejudecă întregității (drepturilor mele, nici nu le pote slabî seu periclită in cătu-va; tocmă asiè de putienu le voru potè atinge in ore-care modu faptele guvernului revoluționariu, și inca și mai putienu conclusele adunărilor loru, cari necesariminte se voru face numai sub apăsarea furiei demagogice și sub condițiunile fortierii manifeste a consciințelor și a vointiloru.

Antecesorii nostri au luptatu o lupta lunga și norocosa pentru credința religioasă și pentru nedependința Spaniei. Generatiunea presinte a lucratu fără intrerumpere, să unesca faptele mari și eroice ale secleloru trecute cu semburii sanetosi și fructiferi, ce-i contienu tempurile moderne. Revoluțiunea, neamic'a de morte a tradițiuniloru și a progresului îndreptatitu, combate tote principiile, cari facu puterea viua, sufletulu și barbatf'a natiunei spaniole. — Libertatea, care in estinsiunea sa nemarginita, și in tote manifestatiunile sale ataca unitatea catolica, monarhia și manuea legala a poteriloru, conturba familia, nimicesce santitatea casei și omore vîrtutea și patriotismulu.

Deca cugetati, că coron'a spaniola, portata de una regina, care a avutu fericirea, a unu numele său cu renascerea politica și sociala a statului, e simbolulu acestoru principie aoperatorie, atunci speru, că veti remanè credinciosi juramintelor și credinței vestre; lasati, să treca ca unu sbiciu ametiel'a revoluționaria, in care se misca nemulțamirea, feloni'a și ambițiunea, și trairi in credința, că nu voiu trece nimicu cu vederea, pentru a conservă întregu acestu simbolu, chiaru și in nenorocire, fără care simbolu pentru Spania nu esiste nici una reminiscința, care ar' potè-o atrage, nici una speranția, care ar' potè-o mangaiă.

Superbi'a nebuna a unoru putieni irita și insipienteza pre unu momentu întreg'a natiune, produce confusiunea in inime și anarhia in societate. In inim'a mea nu este nici locu pentru ur'a in contra aceste minorități; mai că me temu, că prin atingerea cu acestu sentiu s'ar' potè debilită adenc'a uimire, ce mi-inspira barbatii loiali, cari si-au riscatu tronulu și si-au versatu sangele pentru aperiarea tronulu și a ordinei publice, pre cum și toti acei spanioli, cari, plini de dorere și spaima, asista spectaculu rescolei învingatorie, acelei pagine despectuose in istoria civilizațiunei nostre.

Pre pamentulu, de pre care vorbescu asta-di cătra voi, si in totu loculu voi portă nenorocirea multu iubitei mele Spanie, că-ci aceea e nenorocirea mea propria. Deca, spre a me mangaiă, asiū avè inaintea mea d'intre multe altele numai esemplulu celui mai venerabilu domnitoriu, acelu modelu de devotiune și curagiū, care inca e incunguratu de confusiuni și amaretiuni, asiū trage poteri d'in increderea mea in loialitatea supusiloru mei, in dreptatea causei mele și mai nainte de tote in puterea acelu-a, care țiene in mana sortea imperioru.

Monarhia, care numera cinci-spre-diece secle pline de lupte, învingeri, patriotismu și de marire, nu pote peri in patru-spre-diece dfile pline de perjurii, nefidelitate și tradare. Să avemu credința in viitoriu: glori'a poporului ispaniolu a fostu totu-de-un'a glori'a regiloru săi; nenorocirea regiloru va cadè totu-de-un'a pre poporu.

In nesunția firma și patriotica pentru sustinerea dreptului, a legalității și a onorei spiritulu vestru și ostenelele vestre voru consună totu-de-un'a cu resoluțiunea energica și cu amorea materna a reginei vestre. Isabel'a.

TURCIA. Conspirațiunea contra vietiei Sultanelui este constatata. Precum se anuncia pre cale telegrafica d'in Constantinopole, acusatii fure ascultati; despre rezultatu nu se scie pana acuma nimica. Precum se scrie foier: „Indépendance belge“, între acusatii se afla unu rusu și unu grecu, cari amendoi erau in servitiulu curții.

Varietăți.

* * (Raportu anuale) despre gimnasiulu romanu gr.-cat. d'in Nasaudu pentru anulu scolasticu 1867/8. Numerulu scolariloru d'in clasa I a fostu: 35; 31 gr.-cat., 4 gr.-or.; toti romani; in clasa II: 35; 28 gr.-cat., 4 gr.-or., toti romani, trei au parasitu scol'a; in clasa III: 20; 16 gr.-cat., 3 gr.-or., 19 romani și unu unguru; in clasa IV: 16; 15 gr.-cat., 1 rom.-cat.; 15 romani și unu magiaru; in clasa V: 17; 13 gr.-cat., 4 gr.-or., toti romani. Sum'a totale 120 scolaru, 103 gr.-cat., 2 rom.-cat. 15 gr.-or., er' dupa natiunalitate 118 romani și doi magiari. Bibliotec'a gimnasiului are: 387 opuri in 777 tomuri; Museulu 61 instruminte fizicali, 50 modele de cristale, 6 mape, doue atlasuri, una colectiune de minerale, una colectiune botanica, câte-va corpuri pentru desemnuri geometrice, una medalie, 10 bani vechi, parte argintu parte arama.

* * (Osamintele lui Beniozky) s'au aflatu immormetante

langu comun'a Ercsi, aproape de Pest'a. Ce-va pescariu scoțien-du-lu d'in Dunare nu multu dupa disparerea lui, a aflatu la elu 4 fl., căti-va cruceri și unu anelu; și despoiandu-lu de aceste și de vesminte, l'a îngropatu, și numai de-una-di imparetesf'ă acest'a unui israelitu, care apoi inscintiă pe cei compeinti despre cele audite. — Presentandu-se cadavrulu consangeniiloru și cunoscutiloru, lu-cunoscura. Osamintele s'a immormentatu in 4 a l. c. in presinti'a unui publicu numerosu. Cuventarea funebrala o tienu Gavv. Várady, deputatu d'in Marmati'a. — Caus'a mortii sale pana acuma inca nu s'a putu descoperi. Se cerca asasinatorii, și se dice, că dora s'ar' fi și descoperitu deja. — Unulu d'intre acesti-a se afirma că ce-va pseudo-Vesselényi — vagabundu de profesiune.

Sciri electrice.

Triestu, 6 optovre. Expeditiunea ostasiatica va plecă in dfilele mai de aproape.

Belgradu, 6 optovr. Dr. Matic e denumitu ministru de cultu, și va conduce interimalu și portu foifulu de esterne.

Vien'a, 7 optovre. „Corespondința“ austriaca spune, că principele Adolfulu Auersperg marșialulu supremu alu Boemiei este desemnatu și va denumitu cătu mai curendu ministru presiedinte.

Berlinu, 7 optovre. „Prov. Corr.“ scrie, d'interminulu rentorcerei lui Bismarcku inca nu se scie. — Despre Spania dice: Guvernulu confederatiuniloru germane d'in nordu va respectă decisiunile autoritate ale natiunii ispanice chiar' asiă, precum a petinsu-o această germanii fatia cu faptele loru; guvernulu confederatiunii, sperenza că si cele-lalte cabinete voru procede astu-felu. Dreptu-ace'a evenimintele ispaniole nu ni dau ansa pentru a ne teme, că rîntiele europene voru fi conturbate.

München, 7 optovre. Reciprocitatea sustinatoria între Prussia și Bavaria fatia cu persecutiunile provenitoria d'in vetamarea domnitorului, s'a estisus și a supr'a guvernului și a autoritățiloru subordonate acelu-a.

Parisu, 8 optovre. Dupa unu telegramu datatu a ser'a d'in Madridu contele de Girgenti sosu Lisabona.

Madridu, 7 optovre, ser'a. Turburările escu in Antequera sunt oprese. — Generalulu Dulea sosu joi d'in Cadix. Generalulu Piesward va parmane Barcelon'a și va veni la Madridu. — Trupe voru intră joi. Inca nu se scie, ore Olozaga primu portfoiu de ministru său ba.

Vien'a, 8 optovre. Scirea, că denumirea preșelului Adolfulu Auersperg ar' fi faptu, este pre timpurie, candidatur'a lui inse se sustiene și in cerințe mai inalte. Denumirea se va intemplă probabilu dupa sosirea imperatului.

Vien'a, 8 optovre. „Börs. Ztg.“ scrie: In stieliti'a de adi a directiunii banței s'a otaritu scarinarea capitalului de actiuni astu-felu, că fia care actiunese va licidă cu 135 fl. și asiă scaritiarea se va face pana la valoarea nominala de 600 fl. — Comisarulu guvernialu s'a inoitu la această.

Lemberg, 8 optovre. Proieptulu de lege partru egal'a îndreptatire a israelitoru in trebele comunale s'a primitu in dicta cu una majoritate mare.

Madridu, 7 opt. ser'a la 7 ore. Generalulu Primu sositu aci la 2 ore. Insufletirea poporulu nu pote descrie. D'in tote părțile vinu deputatiuni. Săi lui Primu a formatu-o reprezentantii armatei, și rînti, și ai altoru corporatiuni. Trecerea contutului prin cetate dură preste patru ore. Multitudine struncină pre mai multi, cari si morira. In sintea locuintiei lui Primu și a Puertei del Sol l'au salutatu deputatiunile francesiloru, italianiloru și elvetianiloru petrecu aici.

Madridu, 8 optovre. Primu tienu erisera unu cuventare insufletitoria cătra poporu d'in feres'ta palatiului ministeriului internelor. Dice, că elu este o legatura strinsa cu Serrano, trebuie eluptata contu legerca între poporu și armata și între toti barbatii berali, că-ci triumfulu revoluțiunii se pote atribui marinei, lui Serrano și generaliloru esilati. — Primu si Serrano s'au imbratșiatiu apoi, și celu d'antău tonă: „Diosu cu Bourboni!“ Cetatea s'a iluminat pomposu. — Topete a sositu.

Proprietariu, redactoru respunditoriu și editoriu:

ALESANDRU ROMANU.

